

“ETXEBIZITZA DUINA DUEN ORAINAREN ALDE!”

VEDRUNA FAMILIA OSOARI: GIZA KOMUNITATEAK ETA LAIKOAK, VEDRUNA ESKOLAK
ETA BESTELAKO PROIEKTUAK ESPAINIAN ETA ITALIAN
ETXEBIZITZAREN KRISI LARRIAGATIK KEZKATUTA DAUDEN PERTSONA GUZTIE
GUZTIONTZAT ETXEBIZITZA LORTZEN LAGUNTZEKO AUKERA DUTEN ARDURADUN PUBLIKO ETA
PRIBATUEI

Vedruna Familiaren Bigarren Mendeurrenaren eta gure Fundatzaileak *"herrien behar guztiak besarkatzetik [...] Jainkoaren eta hurkoaren aintzara"* utzi gintuen karismaren esparruan, bai eta Justizia, Bakea eta Sorkuntzaren Osotasuna integratzera bultzatzen gaituzten gure Kapitulu-dokumentuen esparruan ere, gure eguneroko bizitzako ardatz gisa, Vedruna Familia osoak Europan, komunitateetan, taldeetan, hezkuntza-fundazioetan eta gaur egun Espainian eta Italian dauden proiektuak, kanpaina hau 25-26 ikasturte honetan hastea erabaki genuen, eta gurekin bat egin nahi dutenei eskaini genien, gizarte-sentsibilizazioan, aurpegiak ikusarazten eta etxe duin bat lortzeko aukerarik ez duten hainbat pertsona eta familiaren bizitzetan laguntzeko eta kausa horrekin konprometitzeko.

OSO KEZKATUTA, gaur egun gauden Europako Herrialdeetan ETXEBIZITZARAKO ESKUBIDEA GERO ETA GEHIAGO URRATZEN DELAKO: Espainian, bizitegi-bazterketak 5,5 milioi etxebizitza baino gehiagori eragiten die, eta Italian, berriz, 3,7 milioi ingururi¹. Horrela, espekulazioak eta etxebizitza sozial eta eskuragarririk ezak eragotzi egiten dute familia ahulek, gazteek eta erretiratuek etxebizitza duin bat eskuratzea, eta dagoeneko errenta ertaineko familietara heltzen ari da².

Zentzu horretan, bi herrialdeek oso tasi txikiak dituzte etxebizitzaren eraikuntzan³ eta etxebizitza eskuragarrien eta sozialen kopuru txikia⁴. Horrek, eskari handiarekin batera, espekulazioa sustatu du, eta, azken urteotan Espainian babesteko politika publikoak egin diren arren, alokairuko etxebizitza asko saldu egin dira, etxebizitza turistiko bihurtu dira edo hutsik daude⁵.

¹ Manifestu honetarako eta 1. eranskinerako datuak bildu ditugu 2025eko abuztuaren hasierara arte, eta zirriborroa irailaren 30ean egin zen. Provienda elkartearen datuak, 2024: 5.696.678 etxe, etxekoen unitate guztien % 29,5. Eurostatek Italiarako emandako datuen arabera (2023ko abendua), gutxienez arazo larri bat duten 3,7 milioi etxebizitza horietan biztanleriaren % 25,4 eta Espainiako % 7,6 gainpopulatutako etxeetan bizi ziren. Manifestu honetan aipatzen ditugun Italiako datuak, oro har, 2023koak dira, ez baita gerora beste daturik argitaratu.

² Ik. Manifestu honen ERANSKINERAKO esteka, errealtateari, legediari eta iturriei buruzko informazio gehiago izateko, manifestu honen amaieran.

³ Italiak du Europako eraikuntza-tasarik txikiena, eta Espainiakoa da txikienetakoa.

⁴ Etxebizitza sozialen Europako batez besteko tasa % 9koa da; Italian, 3,4koa, erabiltzen ari diren etxebizitza sozialen artean.

⁵ Espainian, INEren arabera, etxebizitza hutsen % 14,4 (3.837.328) daude, baita noizbehinkako erabilera 2.514.511 etxebizitza eta hilabete baino gutxiagoko erabilera duten 943.924 etxebizitza ere. Etxebizitza turistikoak (VUT-), berriz, tentsioz betetako lekuetako etxebizitza guztien % 50 dira. Italian, 230.000 etxebizitza inguruk ez dute bizitegi-erabilera iraunkorrik.

Espainiako Bankuaren arabera⁶, Espainiako alokairu-etxeen % 40k beren diru-sarrera gordinaren % 40 baino gehiago etxebizitzara bideratu behar dute, Italian % 28ra jaisten den ehunekoa. Eta, beste ikerketa batzuen arabera, Espainiako hirietako maizterren erdiak gutxi gorabehera pobrezia larrian aurkitzen dira alokairua ordaindu ondoren. Ondorioz, 2025eko lehen hiruhilekoan bakarrik, Espainian, 7.334 etxegabetze exekutatu ziren, eta 2023an, Italian, 21.354, gehienak alokairua ez ordaintzeagatik⁷.

Aldi berean, 185.000 alokairuko etxebizitza baino gehiago daude jabe handien eta sai-funtsen eskuetan Espainian, eta hauek milioi bat etxebizitza baino gehiago dituzte. Italian, zifra ia bi milioi eta erdi da.

ADIERAZTEN DUGU EGOERA HONEK UKATU EGITEN DUELA ETXEBIZITZA IZATEKO ESKUBIDEA, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 25.1 artikuluan, Eskubide Ekonomiko, Sozial eta Kulturalen Nazioarteko Itunaren 11.1 artikuluan, Berrikusitako Europako Gutun Sozialaren 31. artikuluan eta EBren Oinarritzko Eskubideen Gutunaren (2000) 34.3 artikuluan, eta NBEren 2020/06/19ko eta Europako Parlamentuaren 2021/01/21eko ebazpenetan aldarrikatutakoa, etxebizitza duin eta eskuragarria eskuratzeari buruzkoa.

11. Garapen Jasangarriaren Helburua, 1. helburuan, gero eta **ERRONKA ATZERA EZINA** da: *"Hemendik 2030era, pertsona guztiek etxebizitza eta oinarritzko zerbitzu egokiak, seguruak eta eskuragarriak izango dituztela ziurtatzea eta auzo marjinalak hobetzea"*⁸.

Italiako Konstituzioak bizi-baldintza duinak babesten ditu hainbat artikulutan, eta, etxebizitzari dagokionez, 457/1978, 431/1998 eta 9/2007 legeetan zehaztu da.

Espainiako Konstituzioak etxebizitza duin baterako sarbidea aitortzen du 47. artikuluan eta 33. artikuluan, jabetza pribaturako eskubidearen funtzio soziala. Maiatzaren 24ko 12/2023 Legeak, etxebizitza eskubidearen alde, etxebizitza eskubidea babesten du, eta 2025ean eguneratu zen, baina oraindik ez dago ezarrita Autonomia Erkidego eta Udal askotan, eta horiek dira eskumeneko erakundeak.

VEDRUNA FAMILIAK, PERTSONAREN ZENTRALITASUNEAN ETA ETXEBIZITZA SUINA IZATEKO DUEN ESKUBIDEAN OINARRITUTA⁹ AUKERA HAU EGITEN DUGU:

- Giza komunitate osoaren lankidetzat eskatzen duen justizia sozialaren ikuspegiagatik, ahulenak babesteko, eta jabetza pribaturako eskubide legitimoa bere funtzio sozialerako, ez espekulatiborako, azpibanatzen duelako, ondasunen destino unibertsalaren esparruan.¹⁰
- Justizia baten alde, bazterretan dauden autonomia eta duintasuna zainduz, gure zerbitzuen bezero bihurtzea saihestuz, eta haien bidez egitura bidegabeen eraldaketa sozialerantz seinalatuz, haien arrazoiengatik abiatuta.

Era berean, etxebizitza **etxe** bat bezala hartzen dugu, sabai bat baino gehiago: aterpe, intimitate, askatasun eta elkarrekiko errekonozimendurako espazio bat, non pertsona gisa hazten garen, gure funtsezko beharrak asetzen ditugun eta komunitate sozialari irekita dagoen gure bizi-proiektua garatzen

⁶ Banco de España (2024). *El mercado del alquiler de vivienda residencial en España: evolución reciente, determinantes e indicadores de esfuerzo. Documentos Ocasionales, N° 32.*

⁷ Espainian, kaleratze judizialek (etxegabetzeek) gora egin zuten 2024. Urtearekin alderatuta, eta 5.644 ez ordaintzeagatik izan ziren. Urte horretan, Italian 39.373 etxegabetze epai gehiago eman ziren betearazpenaren zain, 30.702 ez-ordaintzeagatik, eta 74.000 etxegabetze eskaera aurkeztu ziren epaitegietan. Eskuragarri dauden azken datuak dira.

⁸ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/cities/>

⁹ Gure oinarria Ebanjeliotik eta Elizaren Gizarte Doktrinatik (EGD) dator, baita gure Kapitulu eta Karisma dokumentuetatik ere.

¹⁰ FRANTZISKO, Evangelii Gaudium, 53 zk.: *"...Jada ez da esplotazioaren eta zapalkuntzaren fenomeno soilik, zerbait berria baizik: bazterketak bere sustraian eragiten dio bizi den gizartekoa izateari; izan ere, jada ez dago bertan behean, periferian edo boteretik gabe, kanpoan baizik. Baztertutakoak ez dira "ustiatzen", baizik eta hondakinak, "soberakinak"."*

dugun. Hori dela eta, gabezia horrek eragin larria du bizitza pertsonalean, familian eta gizarte osoan, auzo, herri, hiri, eskola eta, oro har, ingurunean bizi dugun bezala.

POR ETXEBIZITZAREN KRISI KONPLEXUARI, LEGERIARI ETA ETXEBIZITZA DUINA IZATEKO ESKUBIDEARI BURUZ AZALDUTAKO GUZTIAGATIK, ETA ETXEBIZITZA HORI ESKURATZEKO AUKERARIK EZ DUTEN PERTSONA ETA FAMILIA ASKOREN AURPEGIETAN ARRETA JARRITA, NAHIZ ETA ESKUBIDE HORI BERMATZEKO LEGE-ESPARRUA EGON,

▪ GIZARTE-ERAGILEEI ETA, BEREZIKI, ETXEBIZITZA ESKURATZEN LAGUNTZEKO AUKERA DUTEN ESPAINIAKO ETA ITALIAKO ARDURADUN PUBLIKO ETA PRIBATUEI DEI EGITEN DIEGU:

- **Etxebizitza duina, etxea, oinarrizko giza eskubidetzat hartzea.**
- **Elkarriketa soziala ezartzea inplikaturako eragile guztiekin:** arduradun publikoekin, eraginpeko pertsonen erakundeekin, gizarte-langileen elkarteekin, megatenatzaileekin eta abarrekin, etxebizitza duinerako sarbiderik eza desagerrarazteko neurri eraginkorrenak adosteko, 11. GJHa eta nazioarteko, eskualdeko eta estatuko zuzenbide osoa aplikatuta.
- **Eskubide hori babesten duen legeria** Autonomia-Erkidego guztietan, Udaletan eta etxebizitza-eskumenak dituzten beste erakunde publiko batzuetan aplikatuko dela bermatzea.
- **Etxebizitza publiko sozialen eta eskuragarrien parkea handitzea**, beharrei erantzuteko.
- **Alokairu prezioak espekulaziotik babestu, baita familien ordaintzeko gaitasuna ere**, etxebizitzako gastuak diru-sarreraren¹¹ % 30 baino gehiago izan ez daitezen.
- Etxebizitzak dituzten **inbertsio-korporazioen lankidetzak eraginkorra eska dezaten.**
- **Etxebizitza hutsen eta/edo birgaitzeko dauden etxebizitzak parkea mobilizatzeko** neurriak hartzea, etxebizitza sozialen eta/edo eskuragarrien kopurua handitzeko.

▪ GURE ALDEKO KONPROMISOA HONAKO HAU HARTZEN DUGU:

- Gure inguruan errealitate hori, horren kausak, ondorioak eta konponbideak **ezagutzea, sentsibilizatzea gu geu eta ingurukoak**; eta arduradun publikoekin harremanetan jartzea ahal dugun neurrian.
- **Etxegabetasun-egoeran dauden pertsonen eta familiei laguntzen** eta harrera egiten jarraitzea, gauden proiektuetan eta/edo gure elkarteetan.
- **Justizia sozial eta errestituzioaren irizpideak aplikatzen jarraitzea gure misioan eta etxebizitza eskuratzearekin lotutako ekintzetan**, espekulazio orotatik eta mendekotasuna sustatzen duten ekintzetatik aldentuz.
- Bat egin dezagun etxebizitza duina izateko eskubidearen alde ildo horretan lan egiten duten **beste erakunde edo ekimen batzuekin.**

PERTSONA GUZTIENTZAKO ETXE DUIN BAT ESKURATZEAREN ALDE!

2025EKO AZAROAREN 23A

Batu zaitez kanpainara hemen [klik eginez](#).

Kontaktua: jpica@vedruna.eu

¹¹ Nazioarteko erakundeek familia-ekonomiarako egokitzen duten gehieneko zifra.